

ćwiczenie 1. Proszę powtarzać za lektorem głoski, a następnie wyrazy:

a) a-o-u-e	Ala – Ola – Ula - Ela
b) a-o-u-e-y	ta – to – tu – te - ty
c) a-u-i-y	mały - muły - miły - myły
d) a-o-u-i	kaci – koci – kuci – kici

(Na podstawie: Anna Majewska-Tworek, *Szura, szumi i szeleści*, Wrocław 2010, s. 11.)

ćwiczenie 2. Proszę czytać za lektorem:

a) miły – myły	f) wiły – wyły	k) krety – kryty
b) pił – pył	g) pika – pyka	l) bele – byle
c) bił – był	h) bić - być	m) krem – Krym
d) piłki - pyłki	i) sen – syn	
e) piski – pyski	j) wejście – wyjście	

(Na podstawie: Anna Majewska-Tworek, *Szura, szumi i szeleści*, Wrocław 2010, s. 15.)

ćwiczenie 3. Proszę podkreślić usłyszany wyraz:

a) te, ty, to	f) kryty, kryli, kryła
b) bił, był, pił	g) mała, mały, mali
c) mili, myły, miły	h) złoty, złoci, złote
d) dobry, dobra, dobre	i) pili, pyły, pile
e) biały, biali, białe	

Abeceda (Alfabet)

A B C Ć D E Ę F G H I J K L Ł M N Ń O Ó P R S Ś T U W Y Z Ż Ź

ch cz dz dź dzi dż rz sz

Výslovnost

- „ CZ “ špička jazyka se opírá o horní patro hned za horními zuby a snažíme se vyslovit české „č“
„ Ć “ / „ CI “ vyslovujeme české „č“ s přidáním hlásky „č“
„ SZ “ špička jazyka se opírá o horní patro hned za horními zuby a snažíme se vyslovit české „š“
„ Ś “ / „ SI “ prostřední část jazyka se snažíme vyklenout k hornímu patru a vyslovujeme české „š“
Případně táhle „šeptáme“ české „š“ a roztáhneme koutky úst co nejdále od sebe.
„ Ż “ špička jazyka se opírá o horní patro hned za horními zuby a snažíme se vyslovit české „ž“
Název písmene : zet z kropką
„ Ź “ / „ ZI “ prostřední část jazyka se snažíme vyklenout k hornímu patru a vyslovujeme české „ž“
Případně táhle vyslovujeme české „ž“ a roztáhneme koutky úst co nejdále od sebe.
„ RZ “ něco mezi českým „ž“ a „ř“ – snažíme se vyslovit obě hlásky zároveň
Název spřežky: erzet
„ DZ “ př. bardzo, dzwonek
„ DŹ “ / „ DZI “ př. jeep(eng), dziwny
„ DŻ “ př. dzem, dzungla
„ Ł “ spojení českého „U“ a výsloveného anglického neurčitého členu „A“ , výslovnost anglického „W“ př.
wet, weekend
Název písmene: el z kreską
„ W “ české „V“, pozn. název písmene český : [VÉ] x polský : [VU]
„ ń “ / „ NI “ české „ň“
„ Ę “ nosové E [EN], shodné s francouzštinou (př. rěka)
[EM] – před B, P : zęby, postęp
[E] na konci slova – ztrácí nosovost (př. imię)
„ A “ nosové A [ON], shodné s francouzštinou : Le Monde, song (eng) (př.mądry)
[OM] – před B, P : trąbka, gąbka
na konci slova – zachovává nosovost (př. są)
„ Ó “ české krátké „u“
Název písmene : o kreskowane
„ I “ vždy měkká výslovnost, vždy palatalizuje předcházející hlásku, př. cicho
Poku je následováno vokálem, zachovává se pouze jeho palatalizační funkce a samotná výslovnost „I“
mizí, př. ciasto [tásto]
„ Y “ vždy tvrdá výslovnost, tvrdší než české „Y“
„ H “ [H/CH, CH] př. dach, hotel – prakticky stejná výslovnost

!!! Výslovnost hlásek může způsobit změnu významu !!!

Pokud se před či za hláskou neznělou vyskytne znělá, dochází ke **spodobě znělosti**:

př. W [F] kwiat, wschód, wczoraj

hlásky znělé: b d w z ż ź g dz dź dż

hlásky neznělé: p t f s ś sz k c ć cz

(Mgr. Veronika Neničková, Polština pro začátečníky, FfMU)

ćwiczenie 4. Proszę porównać wymowę polskich i czeskich słów:

a) zima – zima	g) jдете – idziecie	o) pes-pies
b) krajina – kraina	h) teplý – ciepły	p) jezero – jezioro
c) ticho – cicho	i) těžko – ciężko	q) jsou-są
d) štěstí – szczęście	j) řeka – rzeka	r) káva-kawa
e) štědrý – szczodry	k) moře – morze	s) las-les
f) jméno – imię	l) může – może	
	m) šla – szła	
	n) šedý – siwy	

(Mgr. Veronika Neničková, Polština pro začátečníky, FfMU)

ćwiczenie 5. Proszę czytać słowa:

a) lekki – leki	b) męža - mąż
panna – pana	węža - wąż
wanna – wana	wzięta - wziął
winny – winy	zapięta - zapiął
ranny – rany	zdjęta - zdjął
ceny – cenny	męki - mąki
poddany – podany	pęki - pąki

(na podstawie: Mgr. Michal Przybylski, Polština pro začátečníky)

AKCENT W JĘZYKU POLSKIM (přízvuk)

pada najczęściej na przedostatnią sylabę (drugą od końca), np:

WAR-SZA-WA

POL-SKA

BA-NA-NY

ćwiczenie 6. Proszę czytać za lektorem i zaznaczyć akcent zgodnie z przykładem:

1. do-bry, 2. ma-leń-ki, 3. ro-dzi-na, 4. pa-ni, 5. dzień, 6. za-sło-na, 7. u-bra-nie, 8. ko-lo-ro-wy, 9. her-ba-ta, 10. czy-tać, 11. pi-sa-nie, 12. po-dró-žo-wać, 13. po-ciąg, 14. Cze-chy, 15. zwie-rzę-ta, 16. lo-dów-ka, 17. bu-tel-ka, 18. sło-ne-czny, 19. nie-bo

Słownictwo PRZEDSTAWIANIE SIĘ

Wymowa

1a Proszę przeczytać z kolegą / koleżanką dialogi.

KONTAKT NIEOFICJALNY

– Cześć. Jestem Paweł.
– Cześć. Jestem Ewa.
Miło mi.

a

– Cześć. Mam na imię Beata. A ty?
– Mam na imię Anna.
– Bardzo mi miło.
– Miło mi.

c

– Cześć, jak się masz?
– Dobrze, a ty?
– Tak sobie.

d

KONTAKT OFICJALNY

– Dzień dobry.
– Dzień dobry.
– Jak się pani nazywa?
– Nazywam się Mikulska.
– Jak ma pani na imię?
– Mam na imię Katarzyna.

b

– Dobry wieczór. Jak się pan ma?
– Dobrze. A pani?
– Świetnie.

e

(A. Szymkiewicz, M. Małolepsza, Hurra!!! Po polsku 1, s. 10)

Powitania i pożegnania. Przedstawianie się.

Dzień dobry.	Jak się nazywasz?
Dobry wieczór.	Nazywam się...
Cześć!	Jak masz na imię?
Hej!	Mam na imię...
Do widzenia.	Miło mi.
Dobranoc.	Miło mi cię poznać.
Do zobaczenia później.	Miło mi pana /
Na razie.	panią poznać.
Pa pa!	
Do jutra.	

Jak leci? Co słysząc? Co u ciebie?

JAK SIĘ MASZ?

JAK SIĘ PAN / PANI MA?

świetnie	😊😊😊
bardzo dobrze	😊😊
dobrze	😊
tak sobie	😊😞
źle	😞
bardzo źle	😞😞
fatalnie	😞😞😞

(A. Szymkiewicz, M. Małolepsza, *Hurra!!! Po polsku 1*, s. 10)

ćwiczenie 7. Proszę zapytać kolegi lub koleżanki, jak się nazywa oraz jak się ma. Proszę zastosować oficjalną i nieoficjalną formę pytania.

	TY	PAN / PANI
IMIĘ		
JAK SIĘ MA?		

GRZECZNOŚĆ PO POLSKU

Dziękuję / Dziękuję.

Proszę.

Proszę bardzo.

Przepraszam.

Bardzo przepraszam.

ćwiczenie 8. Proszę dopasować poprawne reakcje do sformułowań zgodnie z przykładem:

a) Dzień dobry.	1. Nazywam się Tomek.
b) Dziękuję.	2. Mnie także miło pana poznać.
c) Przepraszam.	3. Do zobaczenia.
d) Na razie!	4. Proszę.
e) Jak się masz?	5. Dzień dobry.
f) Jak się nazywasz?	6. Nawzajem.
g) Miło mi pana poznać.	7. Nic się nie stało./Nic nie szkodzi.
h) Miłego wieczoru.	8. Dobrze, a ty?

ćwiczenie 9. Proszę posłuchać nagrania i uzupełnić:

– ...*Dzień*..... dobry.
– Dzień dobry., jak się pani nazywa?
– Nazywam Marta Nowak, a jak się pan?
– Mam imię Andrzej. Nazywam się Kowalski.
– mi.

A

– Cześć. się masz?
–, a ty?
– Tak

B

– wieczór.
– Dobry wieczór. Jak ma na imię?
– Jestem Jan. A jak ma pani na?
– na imię Monika.

C

– Cześć. Jestem Anka, ty?
– Piotrek.
– Jak się nazywasz?
– się Wójcik.

D

ćwiczenie 10. Proszę przeczytać na głos zdania:

W Szczebrzeszynie chrząszcz brzmi w trzcinie.

Cesarz często cesał cesarzową.

Czarny dzięcioł z chęcią pień ciął.

Czarna krowa w kropki bordo gryzła trawę kręcąc mordą.

Czy rak trzyma w szczypcach strzep szczawiu, czy trzy części trzciny?

Jeż Jerzy leży na wieży i nie wierzy, że leży.

Strzyga strzygła szczygła skrzydła.

Całe Wdzydze jedzą rydze.

Gdzie drzewo rąbią, tam się drzazgi kłabia.

W trzęsawisku trzeszczą trzciny.